

Sygn. akt V U 344/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2018 r. w Legnicy

sprawy z wniosku E. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania E. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 17 lutego 2017 r.

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 17 lutego 2017 r. znak (...) w ten sposób, że do ustalenia WWPW kapitału początkowego przyjmuje podstawę wymiaru składek z lat 1983-1992, przy których wynosi on 89,12 % zaś wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku – 153 587,83 złote, po zwaloryzowaniu – 397 237,96 złotych, a wysokość emerytury od 1 sierpnia 2015 roku ustala na 1859, 51 złotych, od 1 marca 2016 roku – 1863,97 złotych, od 1 marca 2017 roku – 1873,97 złotych,

II. w pozostałym zakresie odwołanie oddala,

III. stwierdza, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w ustaleniu wysokości świadczenia.

Sygn. akt V U 344/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 17 lutego 2017 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. dokonał ponownego przeliczenia emerytury wnioskodawczynie E. P. (L.). Wysokość świadczenia wyniosła 1.602 zł brutto (po waloryzacjach w styczniu i w marcu 2017 r. wysokość świadczenia wyniosła odpowiednio 1.860,78 zł, 1.870,78 zł.). Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury tj. kwota 396.513,58 zł. Tak wyliczoną kwotę kapitału początkowego organ podzielił przez średnie dalsze trwanie życia tj. 247,5 miesięcy.

Wnioskodawczyni odwołała się od przedmiotowej decyzji wnosząc o jej zmianę poprzez sprawdzenie wyliczenia emerytury i spowodowanie wypłaty wszystkich nieuregulowanych emerytur.

W uzasadnieniu ubezpieczona wskazała, że w jej ocenie organ rentowy powinien przyjąć do ustalenia podstawy wymiaru emerytury najkorzystniejsze zarobki z lat 1985 - 1994 r. zamiast powyższego organ wybrał niekorzystny dla niej wariant od 1983 r. do 1992 r. Ponadto staż pracy jest źle wyliczony, według wnioskodawczyni staż ten wynosi 33 lata, 3 miesiące i 15 dni, natomiast ZUS ustalił staż na 31 lat, 8 miesięcy i 10 dni.

W odpowiedzi organ wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu wskazał, że pierwszą emeryturę przyznał ubezpieczonej decyzją z dnia 21 października 2005 r. - od (...) tj. od osiągnięcia wieku 55 lat, a jej wysokość ustalono zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej. Organ podniósł, że po przeliczeniu świadczenia w związku z przedłożeniem w dniu 31 sierpnia 2015 r. zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za lata 1986-1992, do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych tj. 1985-1994, wybranych z 20 lat poprzedzających rok zgłoszenia wniosku o emeryturę, dla których wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosił 86,36 % a kwota emerytury na dzień 1 sierpnia 2015 r. wynosiła 1.666,95 zł. Organ nadmienił, iż drugą emeryturę przyznano decyzją z dnia 13 października 2010 r. - od (...) tj. od osiągnięcia wieku 60 lat, a jej wysokość została ustalona zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej, po wcześniejszym wyliczeniu wartości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. Po przeliczeniu kapitału początkowego, zgodnie z wnioskiem z dnia 31 sierpnia 2015 r. do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem 1999, tj. z lat 1983-1992, dla których wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 88,66 %. Kwota emerytury wyliczona z uwzględnieniem zwaloryzowanego kapitału początkowego na dzień 1 sierpnia 2015 r. wynosiła 1.854,07 zł. Organ wskazał, że wypłaca tą emeryturą jako korzystniejszą od przyznanej decyzją z dnia 21 października 2005 r. Organ podniósł, że w dniu 17 stycznia 2017 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o przeliczenie emerytury, do którego dołączyła uwierzytelnione kopie kart wynagrodzeń za lata 1982-1986. Rozpatrując powyższy wniosek organ rentowy uwzględnił dodatkowo wynagrodzenie za listopad i grudzień 1990 r. z tytułu dodatkowego zatrudnienia oraz przeliczył obie emerytury. Organ wskazał, że pierwsza emerytura została przeliczona poprzez ponowne ustalenie podstawy z uwzględnieniem najkorzystniejszego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 86,59 % ustalonego z 10 lat kalendarzowych tj. 1985 -1994 wybranych z 20 lat poprzedzających rok zgłoszenia wniosku o emeryturę. Wysokość emerytury na dzień 1 stycznia 2017 r. wynosiła 1.673,07 zł a po waloryzacji od 1 marca 2017 r. - 1.683,07 zł. Organ dodał, że druga emerytura została przeliczona z uwzględnieniem ponownie ustalonego i zwaloryzowanego kapitału początkowego. Natomiast kapitał początkowy został przeliczony, poprzez ponowne wyliczenie jego podstawy wymiaru, przy zastosowaniu najkorzystniejszego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 88,85 % ustalonego z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem 1999, tj. z lat 1983-1992. Wysokość emerytury na dzień 1 stycznia 2017 r. wynosiła 1.860,78 zł a po waloryzacji od 1 marca 2017 r. wynosi 1.870,78 zł. Emerytura ta jest nadal wypłacana, jako świadczenie korzystniejsze.

Sąd ustalił:

Wnioskodawczyni E. P. urodziła się (...)

Wnioskodawczyni była zatrudniona:

- od 1 września 1965 r. do 30 czerwca 1967 r. w (...)Spółdzielni (...)w N.,

- od 25 lutego 1969 r. do 31 marca 1970 r. w (...)w Ż.,

- od 1 kwietnia 1970 r. do 12 grudnia 1973 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...)w Z., w tym urlop bezpłatny z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem w okresie od 26 stycznia 1972 r. do 12 grudnia 1973 r.,

- od 1 lutego 1974 r. do 2 lutego 1976 r. w (...) w Z.,

- od 3 lutego 1976 r. do 28 lutego 1982 r. w byłym (...) Zakładzie (...) w J.,
- od 1 marca 1982 r. do 29 lutego 1996 r. w (...)w L.,
- od 1 listopada 1990 r. do 28 lutego 1992 r. w Zakładzie (...)przy (...) L. Oddział L. w niepełnym wymiarze czasu pracy,
- od 1 marca 1996 r. do 16 lipca 1996 r. - pobierała zasiłek chorobowy po ustaniu zatrudnienia,
- od 18 lipca 1996 r. do 29 lipca 1997 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych,
- od 30 lipca 1997 r. do 13 listopada 1997 r. w (...)T. P. w L.,
- od 14 listopada 1997 r. do 24 listopada 1997 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych, w tym zasiłek za czas niezdolności do pracy,
- od 25 listopada 1997 r. do 31 grudnia 1998 r. w (...) S.A. w P.,
- od 5 stycznia 1999 r. do 10 września 2005 r. pobierała zasiłek przedemerytalny.

Do wniosku o rentę inwalidzką złożonego w dniu 28 czerwca 1996 r. wnioskodawczyni dołączyła zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 13 czerwca 1996 r. wystawione przez (...)w L. obejmujące lata 1985-1991 oraz Rp-7 za 1991 r. (bez daty i podpisu kierownika zakładu pracy) wystawione przez Zakład (...) w L..

Do wniosku o przeliczenie emerytury z dnia 25 listopada 2005 r. wnioskodawczyni przedłożyła kserokopie kart wynagrodzeń za lata 1982-1996, następnie wraz z wnioskiem z dnia 31 sierpnia 2015 r. złożyła zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 17 czerwca 1996 r., wystawione przez (...)w L., obejmujące wynagrodzenie z lat 1986-1992 oraz zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 17 czerwca 1996 r. wystawione przez (...)w L., obejmujące wynagrodzenie za okres od 1 marca 1992 r. do 31 grudnia 1992 r.

Dnia 15 stycznia 2017 r. wnioskodawczyni złożyła kserokopie kart wynagrodzeń za ten sam okres, co w 2005 r.

Wynagrodzenie za lata 1969-1981 ustalone w kwocie minimalnego wynagrodzenia wyniosło odpowiednio: - za rok 1969 - 8.662 zł, - za rok 1970 - 10.350 zł, - za rok 1971 -12.000 zł, - za rok 1972 - 807 zł, - za rok 1974 - 12.000 zł, - za rok 1975 -14.400 zł, - za rok 1976 - 14.401 zł, - za rok 1977 - 16.000 zł, - za rok 1978 - 18.400 zł, - za rok 1979 - 20.800 zł, - za rok 1980 - 24.000 zł,- za rok 1981 - 28.800 zł.

Wynagrodzenie wyliczone za 1982 r. wynosi (6.600 zł + 100.876 zł) tj. łącznie 107.476 zł i jest zgodne z wyliczeniem organu rentowego.

Wynagrodzenie wyliczone za 1983 r. wynosi 134.762 zł + 6.617 zł – zasiłek chorobowy tj. łącznie 141.379 zł i jest zgodne z wyliczeniem organu rentowego.

Wynagrodzenie wyliczone za 1984 r. wynosi 164.111 zł + 5.984 zł – zasiłek chorobowy tj. łącznie 170.095 zł i jest zgodne z wyliczeniem organu rentowego.

Wynagrodzenie za 1985 r. wynosi 209.418 zł + 3.398 zł – zasiłek chorobowy tj. łącznie 212.816 zł, zgodne z kwotą wykazaną w Rp-7 i kwotą przyjętą przez organ rentowy.

Wynagrodzenie za 1986 r. wynosi 281.197 zł + 2.725 zł (zasiłek chorobowy) tj. łącznie 283.922 zł, jest zgodne z kwotą wykazaną w Rp-7 i kwotą przyjętą przez organ rentowy.

Wynagrodzenie wyliczone za 1987 r. wynosi 302.867 zł i jest zgodne z kwotą wykazaną w Rp-7 i kwotą przyjętą przez organ rentowy.

Wynagrodzenie wyliczone za 1988 r. wynosi 617.968 zł i jest zgodne z kwotą wykazaną w Rp-7 i kwotą przyjętą przez organ rentowy.

Wynagrodzenie wyliczone za 1989 r. wynosi 1.446.308 zł + 6.692 zł (zasiłek chorobowy) + 207.025 zł (dodatek osłonowy) łącznie 1.660.025 zł, zgodne z kwotą wykazaną w Rp-7 i kwotą przyjętą przez organ rentowy.

Wynagrodzenie wyliczone za 1990 r. wynosi: 236.100 zł + 10.589.300 zł + 497.970 zł (zasiłek chorobowy) + 900 100 zł (nagroda z zysku) łącznie 12.223.470 zł, jest zgodne z kwotą wykazaną w Rp-7 i kwotą przyjętą przez organ rentowy.

Wynagrodzenie przyjęte za 1991 r. wynosi: 3.993.300 zł + 14.329.400 zł + 1.203.100 (zasiłek chorobowy) + 1.437.600 zł (13-tka) łącznie 20.963.400 zł, jest zgodne z kwotą wykazaną w Rp-7 i kwotą przyjętą przez organ rentowy.

Wynagrodzenie przyjęte za 1992 r. wynosi: 16.106.200 zł + 15.842 000 zł, łącznie 31.948.200 zł i nie jest zgodne z kwotą przyjętą przez organ rentowy. Według zapisów w karcie wynagrodzeń łączne wynagrodzenie za cały rok 1992 z okresu zatrudnienia w (...)w L. wynosi 15.067.000 zł, w tym 617.000 zł za styczeń i luty, natomiast w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 17 czerwca 1996 r. podano, że łączna kwota wynagrodzenia za okres od 1. marca do 31 grudnia 1992 r. wynosi 14.200.000 zł. Kwota 250.000 zł (nagroda) nie została uwzględniona przez pracodawcę w Rp-7. Za okres od 1 marca do 31 grudnia 1992 r. przyjęto kwotę 14.200.000 zł (podaną w Rp-7), należy doliczyć kwotę 617.000 zł (za styczeń i luty) oraz 13-tkę w kwocie 1.025.000 zł, łącznie 15.842.000 zł. Organ rentowy przyjął kwotę 102.500 zł, w karcie wynagrodzeń natomiast wpisano 1.025.000 zł.

Wynagrodzenie przyjęte za 1993 r. wynosi: 15.301.000 zł + 21.603.200 zł + łącznie 36.904.200 zł i nie jest zgodne z kwotą przyjętą przez organ rentowy. Za rok 1993 organ rentowy przyjął kwotę 36.779.200 zł. Organ rentowy nie uwzględnił wypłat wykazanych w rubryce „płaca”: 125.000 zł (brak wskazania tytułu wypłaty). Kwotę 125.000 zł należy uwzględnić, ponieważ została ujęta w rubryce „razem płaca”, a więc stanowiła podstawę wymiaru składek.

Wynagrodzenie przyjęte za 1994 r. wynosi: 1.800.000 zł + 40.261.000 zł + łącznie 42.061.000 zł i jest zgodne z kwotą przyjętą przez organ rentowy.

Wynagrodzenie przyjęte za 1995 r. wynosi: 5.139,40 zł i jest zgodne z kwotą przyjętą przez organ rentowy.

Wynagrodzenie przyjęte za 1996 r. wynosi: 1.074,25 zł i nie jest zgodne z kwotą przyjętą przez organ rentowy. Organ rentowy omyłkowo przyjął kwoty zasiłków chorobowych wypłaconych po ustaniu zatrudnienia. Wnioskodawczyni nie przedłożyła zaświadczenia o wysokości kwot zasiłków wypłaconych z Funduszu Pracy.

Wynagrodzenie przyjęte za 1997 r. wynosi: 3.552,80 zł i jest zgodne z kwotą przyjętą przez organ rentowy.

Wynagrodzenie przyjęte za 1998 r. wynosi: 5.950 zł i jest zgodne z kwotą przyjętą przez organ rentowy.

Wysokość emerytury o której mowa w art. 29 ustawy emerytalnej wynosi 1.184,94 zł.

Wnioskodawczyni udowodniła okresy składkowe (po wyłączeniu okresów niezdolności do pracy) w wymiarze 28 lat, 10 miesięcy, 20 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 9 lat, 5 miesięcy, 27 dni.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyliczony z 20 lat wybranych z całego okresu zatrudnienia wynosi 69,58 %.

Dla ubezpieczonej najkorzystniejszy jest wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 kolejnych lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek. Powyższy wskaźnik wynosi 86,83 %.

Podstawa wymiaru emerytury obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, tj. 86,83 % przez kwotę bazową 1.903,03 zł wynosi 1.652,40 zł.

Emerytura wynosi:

$$24 \% \times 1.903,03 \text{ zł} = 456,73 \text{ zł}$$

$$(346 \text{ miesięcy} \times 1,3 \%) : 12 \times 1.652,40 \text{ zł} = 619,32 \text{ zł}$$

$$(113 \text{ miesięcy} \times 0,7 \%) : 12 \times 1.652,40 \text{ zł} = 108,89 \text{ zł}$$

$$619,32 \text{ zł} + 457,73 \text{ zł} + 108,89 \text{ zł} = 1.184,94 \text{ zł.}$$

Wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 wynosi 1.873,97 zł po waloryzacjach.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyliczony z 10 kolejnych lat wybranych z 20 lat kalendarzowych wynosi 89,83 %.

Podstawa wymiaru kapitału początkowego ustalona poprzez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, wynoszącego 89,12 %, przez kwotę bazową, tj. 1.220,89 zł, wynosi 1.088,06 zł.

Do obliczenia wysokości kapitału początkowego uwzględniono 28 lat, 10 miesięcy i 20 dni okresów składkowych (346 miesięcy), oraz 2 lata, 9 miesięcy, 20 dni (33 miesiące) okresów nieskładkowych.

Współczynnik proporcjonalny do – osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. - wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla wnioskodawcy wynosi 100, 00 %.

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi 153.587,83 zł.

$$293,01 \times 100,00 \% = 293,01 \text{ zł}$$

$$(346 \text{ miesięcy} \times 1,3 \%) : 12 \times 1.088,06 \text{ zł} = 407,80 \text{ zł}$$

$$(24 \text{ miesiące} \times 1,3 \%) : 12 \times 1.088,06 \text{ zł} = 28,29 \text{ zł}$$

$$(9 \text{ miesięcy} \times 0,7 \%) : 12 \times 1.088,06 \text{ zł} = 5,77 \text{ zł}$$

razem 734,87 zł

$$734,87 \text{ zł} \times 209 \text{ miesięcy (średnie dalsze trwanie życia)} = 153.587,83 \text{ zł}$$

Wartość zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 397.237,96 zł.

Na wysokość emerytury wpływa kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego, wynosząca 397.237,96 zł oraz średnie dalsze trwanie życia, wynoszące 210,00 miesięcy.

$$(397.237,96 \text{ zł}) / 247,5 \text{ miesięcy} = 1.605,00 \text{ zł}$$

Kwota emerytury wyniosła 1.605,00 zł.

Waloryzacja emerytury o symbolu ENP:

$$\text{- od 1 marca 2011 r. - } 1.605,00 \text{ zł} \times 103,10 \% = 1.654,76 \text{ zł,}$$

$$\text{- od 1 marca 2012 r. - } 1.654,76 \text{ zł} + 71,00 \text{ zł} = 1.725,76 \text{ zł,}$$

- od 1 marca 2013 r. - $1.725,76 \text{ zł} \times 104,00 \% = 1.794,79 \text{ zł}$,
- od 1 marca 2014 r. - $1.794,79 \text{ zł} \times 101,60 \% = 1.823,51 \text{ zł}$,
- od 1 marca 2015 r. - $1.823,51 \text{ zł} + 36,00 \text{ zł} = 1.859,51 \text{ zł}$,
- od 1 marca 2016 r. - $1.859,51 \text{ zł} \times 100,24 \% = 1.863,97 \text{ zł}$,
- od 1 marca 2015 r. - $1.863,97 \text{ zł} + 10,00 \text{ zł} = 1.873,97 \text{ zł}$.

Dowód:

- dokumenty w aktach ubezpieczeniowych wnioskodawczyni;
- opinia biegłej z zakresu przeliczania oraz ustalania wysokości świadczeń emerytalnych, sporządzona w dniu 16 października 2017 r. (k.40-56);
- opinia uzupełniająca sporządzona w dniu 13 grudnia 2017 r. (k.93-99);

Sąd zważył:

Odwołanie zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Wysokość emerytury wnioskodawczyni w niniejszej sprawie wyliczona została na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn.: Dz. U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.).

Zgodnie z ust. 1 tego przepisu – emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. W myśl art. 25 ust. 1 ww. ustawy, podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Zgodnie z art. 173 ust. 1 w/w ustawy dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, na dzień 1 stycznia 1999r. ustala się kapitał początkowy.

W myśl art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (ust. 2).

Zgodnie z art. 53 ust. 1 w/w ustawy wysokość kapitału początkowego wynosi:

- 1) 24 % kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz

- 2) po 1,3 % podstawy jego wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
 - 3) po 0,7 % podstawy jego wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych
- z uwzględnieniem art. 55.

W myśl art. 174 ust. 8 w/w ustawy przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r.

W sprawie wnioskodawczyni żądała ponownego przeliczenia wysokości emerytury, wskazując, że organ nie uwzględnił wszystkich jej wynagrodzeń.

W tym celu Sąd zlecił biegłej sporządzenie opinii celem ustalenia wysokości emerytury wnioskodawczyni z uwzględnieniem wszystkich złożonych przez nią dokumentów.

Biegła realizując nałożone na nią zobowiązanie wskazała, że wyliczyła kwoty wynagrodzenia wnioskodawczyni za lata: 1982 – 1996. Biegła podniosła, że wynagrodzenie wyliczone przez nią za lata 1982 – 1991, 1994, 1995 jest zgodne z wyliczeniami organu rentowego. Kwoty wynagrodzenia wyliczone przez biegłą za lata 1992 – 1993 są wyższe od kwot wyliczonych przez organ rentowy, natomiast kwota wynagrodzenia wyliczona przez biegłą za 1996 r. jest niższa od kwoty wyliczonej przez organ rentowy, lecz pozostaje to bez wpływu na ustalenie podstawy wymiaru. Przy uwzględnieniu ustalonego w niniejszej opinii wynagrodzenia biegła wyliczyła stosunek dochodu do przeciętnego wynagrodzenia za wszystkie lata kalendarzowe. Biegła dokonała przeliczenia emerytury o symbolu (...), przyznanej w 2005 r. Do ustalenia podstawy emerytury biegła przyjęła wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury z 10 kolejnych lat, tj. od 1985 r. do 1994 r., wynoszący 86,83 %. Emerytura wyliczona z uwzględnieniem tego wskaźnika wynosiła 1.184,94 zł, po waloryzacji od 1 marca 2017 r. wynosi 1 686,45 zł i jest wyższa od kwoty wyliczonej przez organ rentowy. Biegła dokonała także przeliczenia emerytury o symbolu (...), przyznanej w 2010 r. W pierwszej kolejności biegła ponownie ustaliła wartość kapitału początkowego. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego biegła przyjęła wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ustalony z 10 kolejnych lat, tj. od 1983 r. do 1992 r., wynoszący 89,83 %. Podstawa wymiaru kapitału początkowego wynosi 1.088,06 zł. Nowa emerytura wyliczona według zasad wynikających z art. 25-26 ustawy emerytalnej wynosiła 1.612,67 zł, po waloryzacji od 1 marca 2017 r. wynosi 1.686,45 zł i jest wyższa od kwoty wyliczonej przez organ rentowy. Jest także wyższa od emerytury ustalonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej. Odnosząc się do zarzutów podniesionych w odwołaniu wnioskodawczyni - biegła wyjaśniła, że do dnia przejścia na emeryturę wnioskodawczyni pobierała zasiłek przedemerytalny. Okresy składkowe i nieskładkowe zostały prawidłowo ustalone przez organ rentowy. Wynagrodzenie za lata 1993-1996 zostało ustalone w oparciu o karty wynagrodzeń, wnioskodawczyni nie przedstawiła bowiem zaświadczeń zakładu pracy o wysokości wynagrodzenia (Rp-7) za ten okres. Wnioskodawczyni jest uprawniona do dwóch emerytur przyznanych i ustalonych na podstawie odrębnych przepisów. Wyplacana jest emerytura o symbolu (...), gdyż wyższa od emerytury o symbolu (...).

Organ rentowy wniósł zastrzeżenia do opinii biegłej z dnia 16 października 2017 r. Uwagi te dotyczyły ustalenia przez biegłą wynagrodzenia za 1993 r. z uwzględnieniem kwoty 125.000 zł. Zdaniem organu rentowego kwota ta nie powinna być przyjęta ze względu na brak określenia w karcie wynagrodzeń tytułu wypłaty tej kwoty.

W opinii uzupełniającej biegła podtrzymała swoje stanowisko przedstawione w głównej opinii wskazując, że faktycznie w kartotece zarobkowej nie podano tytułu wypłaty tej kwoty, biegła jednak wzięła pod uwagę rodzaje składników wynagrodzenia wypłacanego wnioskodawczyni w latach wcześniejszych i późniejszych oraz przepisy rozporządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (tekst jednolity: Dz. U. z 1993 r. Nr 68, poz. 769 ze zm.). Biegła wskazała, że w rozporządzeniu wymieniono składniki wynagrodzenia stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie

społeczne (dochód w gotówce i naturze osiągnięty z tytułu wykonywania prac) oraz rodzaje wypłat, od których nie było obowiązku odprowadzenia składek. Wśród składników, które nie stanowiły podstawy wymiaru składek wymieniono między innymi: gratyfikacje, nagrody jubileuszowe, odprawy przysługujące w związku z przejściem na emeryturę lub rentę inwalidzką, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, odszkodowania przysługujące pracownikowi w razie niezgodnego z prawem rozwiązania stosunku pracy. Zdaniem biegłej nie ma podstaw do przyjęcia, że kwota 125.000 zł mogła być wypłacona z tytułu wymienionych w rozporządzeniu składników nie stanowiących podstawy wymiaru składek.

Także wnioskodawczyni wskazała, że nie uwzględniono okresu pracy w gospodarstwie rolnym. Wnioskodawczyni wraz z pismem z dnia 14 listopada 2017 r. przedłożyła kserokopie dokumentów potwierdzających okres pracy w gospodarstwie rolnym.

W związku z powyższym biegła stwierdziła, że ewentualne przedłożenie przez wnioskodawczynię dokumentów potwierdzających okresy pracy w gospodarstwie rolnym nie wpłynie i nie wpłynęłoby wcześniej na ustalenie wysokości emerytury. Wymiar udokumentowanych okresów składkowych i nieskładkowych był wystarczający do przyznania wnioskodawczyni prawa do emerytury.

W tym stanie rzeczy Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania wyliczeń dokonanych przez biegłą. Wskazania wymaga, że biegła sporządziła opinię w sposób wyjątkowo staranny. Sporządzona przez biegłą opinia zawiera szczegółowe wyliczenia, które pokrywają się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Biegła wyjaśniła także wątpliwości zgłaszane zarówno przez wnioskodawczynię jak i organ rentowy. Przedmiotowe wyjaśnienia Sąd ocenił, jako mające oparcie w aktualnym stanie prawnym.

Sąd uznał, że wnioskodawczyni emerytura w wysokości wyliczonej przez biegłą należy się od 1 sierpnia 2015 r. (tj. od miesiąca w którym złożono wniosek) albowiem w decyzji z 9 września 2015 r. organ błędnie określił wysokość świadczenia pomimo posiadania przez organ zaświadczenia o wynagrodzeniu Rp-7 dostarczonego przez ubezpieczoną wraz z ww. wnioskiem z dnia 31 sierpnia 2015 r.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 zmienił decyzję organu w sposób wskazany w pkt I sentencji wyroku.

Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 oddalił odwołanie w pozostałym zakresie jako nieznajdujące oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym w tym w opinii biegłej. O powyższym Sąd orzekł w pkt II sentencji wyroku.

Sąd miał obowiązek orzec także o odpowiedzialności organu za opóźnienie w ustaleniu wysokości świadczenia.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 121), jeżeli Zakład, w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej określenie „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno nie wydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r., sygn. akt II UKN 402/2000).

Dla uwolnienia organu rentowego od obowiązku wypłaty odsetek wynikającego z treści art. 85 ust. 1 ustawy systemowej niezbędne jest wykazanie, że opóźnienie w wypłaceniu świadczenia było następstwem okoliczności, za które nie ponosi on odpowiedzialności. Niewystarczające jest jednak wykazanie wyłącznie braku winy w odmowie

wypłaty świadczenia, ale konieczne jest także stwierdzenie, że po stronie organu rentowego nie występowały żadne okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność.

Terminy obowiązujące organ rentowy do wydania decyzji w przedmiocie przyznania prawa do świadczenia czy też jego wypłaty normuje przepis art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem, organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 (ust. 1). W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W rozpoznawanej sprawie w ocenie Sądu organ niewątpliwie ponosi odpowiedzialność za nieprzyznanie świadczenia w prawidłowej wysokości.

Odpowiedzialność organu jest w zasadzie bezsporna albowiem organ tę okoliczność wskazuje sam w piśmie z 28 lutego 2018 r. Organ w przytoczonym piśmie oświadcza, że wysokość wynagrodzenia za 1990 r. mógł ustalić już w 2005 r. Jednocześnie organ wskazał, że wynagrodzenie za 1992 r. mógł ustalić dopiero w dniu 31 sierpnia 2015 r. Organ dodaje przy tym, że wnioskodawczyni należy się wyrównanie za wynagrodzenie za 1990 r. stosownie do art. 133 ustawy emerytalnej. Natomiast za wynagrodzenie za 1992 r. wnioskodawczyni należy się wyrównanie za 1992 r.

O powyższym Sąd orzekł w pkt III sentencji wyroku.